Budapesti tőzsde. August. 24. Ezüst — kr; es. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 s arany frt 9.36 kr.

Szabó József,
elelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Kohn Lipót aláirásával a „Debreczen“ számu hirlapban folyó évi au 19-kén ent nyilttéri közlemény folytán nem Kohn ur, hanem a t. közönség iránti tekintetemlitem, miszerint Kohn Lipót ur ellen keri felszólalás alapjául szolgáló ügyben dijaim és költségeim iránt keresetet in- Ugyanezt tehetné és tehette volna ur is s ha azt hiszi, hogy ellenem keresete van, azt a biróság vagy az ügymara előtt érvényesithette volna s érvéti még ezentul is. Minthogy pedig Kohn mellőzte a rendes utat s a helyett a r“-re lépett s minthogy a használt felmodora igen alkalmas a t. közönségenem gyanut ébreszteni s becsületemre vetni, nem kések Kohn Lipót ur elrt a maga utján haladéktalanul elégté-ni.

elt Debreczenben, 1880. augusztus 23-ján.

R. J.
ügyvéd.

*) E rovat alatt közlöttekért beküldő a felelős.

Maria-celli

gyomor-cseppek,

hatásu gyógyszer a gyomor minden bántalmai ellen.

és felülmulhatatlan az étvágy-hiány, gyomor-gyengeség, rosz szagu lehellet, szelek, savanyu felbüfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, hugykőkepződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájas (ha az a gyomorból ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak tulterheltsége étel és ital által, gilisztа, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Üvegcse ára használati utasitással együtt 35 kr.

Debreczenben Dr. Rothschnek V. Emil Sándor gyógyszerész uraknál, valamint az magyar birodalom minden nagyobb gyógyszertárában és kereskedésében.

ti szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,
„Arangyalhoz“ czimzett gyógyszertárában
Kremsierben, Morvaországban.

k a szóbeli árlejtés befejezte után nyilvánosan felfognak bontatni.

terv költségvetés és az épitési k a mérnöki hivatalnál a hivatalban megtekinthetők, mely feltéa szóbeli árlejtésen résztvenni kiaz árlejtés alkalmával aláirni tarugyanők kötelesek lévén ugyanfentebb már érintett bánatpénzt ni.

árlejtésre kiteendő munkák kölleg vannak költségvetésileg elő-va.

ször. Kőmives munka anyagokkal . . . . . 68,581 frt 95 kr.

zor. Az ácsmunka részben anyaegyütt . . 12,061 frt 25 kr.

zor. A bádogos munka anyagokütt . . . 7,044 frt 20 kr.

városi tanács fentartja magának got, hogy az ajánlatok közül azt ssa el, a melyet legelőnyösebbt.

en versenytárgyalásban való részaz illetők tisztelettel meghivatnak.

elt Debreczenben 1880. aug. 21.

A városi tanács.

Hirdetés.

sabai terményzsákok.

Bornyomó zsákok.

Ló-pokróczok,

választékban és igen jutányos áron kaphatók:

KUNZ JOZSEF

és TÁRSÁNÁL,

kis-templom-bazár.

(286.)

1880. XII. évfolyam. 165. szám. Szerda, augusztus 25.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési arak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény fő-piacz, VÉCSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bármentre küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több ízbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintán kéziratok nem adatnak vissza.

Debreczen, augusztus 25.

(X. Y.) Valahányszor a kormánypárt egy-egy kerületet elveszt: organumai mindannyiszor keservesen felsirnak nehéz fájdalmukban; nagy szinpadi pathosszal összecsapják kezeiket, sopánkodnak, töprengenek, jajveszékelnek: „szent Isten! mi lesz a szegény hazából!“

Szegény jó emberek! Mennyire szivükön hordják a haza sorsát! menynyire féltik az imádott hazát, s hozzá mennyi önhittség, — mily erős meggyőződés a felől, hogyha a kormányrud kihuli erős kezeikből, s „a tuzó elemek“ „tehetetlen“ kezébe talál jutni: hát menten vége van a világnak; lesz harcz, háboru, csata riadal, öldöklés és pusztitás tüzzel és vassal mindenfelé; a nemzet békéje örökre felzavarva, s mindezekre ráadásul maga a haza eltemetve az örvény fenekén.

Csodálatos teremtések ezek a jó emberek! Azt tartják, hogy egyes egyedül az ő politikájuk az egyedül üdvözitő és csalhatatlan, s e feletti erős hitökben rettenetes anathemát zuditanak fejökre, az *elpártolt* hütelen kerületeknek.

Szomoru jeleuségnek, siralmas állapotnak nevezik, ha az addig zsebökben levő választókerület „a józan politikát“, „a higgadtságot“ megtagadja; ha meghazudtolja a vallott elveket, ha agyon hagyja magát beszéltetni üres frázisokkal, handabandákkal, — ha sárba dobja a zászlót, mely alatt eddig rendületlenül állott . . . És igy tovább.

Hát bizony mindez elég rettenetes dolog, oda lesz a kenyér. De hát hiába, ugy látszik, hogy ahoz a zászlóhoz nincs többé bizodalom; nem nyujt elegendő biztositást; egyszóval a bölcsen uralkodó mostani kormánynak és pártjának megteremtője, — ki maga is régen szegre akasztotta azelőtt vallott elveit: megszünt mágnes lenni s nem gyakorol többé vonzerőt. —

Mindez bizony elég siralmas; de siralmas azért, mert keserüen kellett csalódniok azoknak, kik előbb hittek, de többé immár nem hisznek, s kezdenek kiábrándulni.

A miniszterelnöki sleppet hurczoló kormánypárti közegeknek ama keserves jajgatása; a haza jövendő sorsán való sopánkodása; a hütlen kerületeknek megdorgálass, soha oly szembeötlő nem volt még, mint a legujabb nagy vereség alkalmával, mely történt vala nemrég Nagy-Kanizsa városában.

Érdekes és tanulságos megfigyelni azokat a különféle nyilatkozatokat, melyek ez eset alkalmából világgá bocsáttattak a kormánypárti lapok hasábjain.

Az egyik, magát a kerület elvesztését tartja nagy csapásnak; a másik már nem annyira a kerületet, mint inkább Jókait sajnálja.

A harmadik dorgatoriumot tart, hogy miként merészelték a hasonlithatatlan nagy regényirót oly csuffá tenni, hogy meg nem választották.

S aztán tartanak mellette nagy diosbeszédet, — a mi egyébiránt el is maradhatott volna, — hogy az a férfiu, a kinek érdemei (már t. i. szépirodalmi, de nem politikai téren) oly nagyok, hogy azelőtt tisztelettel hajol meg az idegen nemzet fia is; a kit századokra halhatatlanná tettek művei, a ki tiszteletet szerzett a magyar névnek az egész müvelt világon, a ki oly régóta tanitja hazaszeretetre az egymásután jövő nemzedéket stb. stb., ezt az embert elbuktatják s egy másikat, akit senki nem ismer, felemelik.

Ez bizony kétszeres csapás a kormánypártra, de nekünk meg kétszeres öröm. Magának a győzelemnek örülünk azért, mert abban az eszme terjedését látjuk; a bukásnak örülünk, mert az Jókain történt.

Az elv hódit, s diadalra jut egy alig ismert emberben, és a széd elgő luxuspolitika csuf hajótörést szenved egy nemzetétől átalánosan ismert és szeretett regényiróban. Valóban, ha nem Jókai esik le a vesszőparipáról, melyre felültették, hanem egy más, közönséges mameluk, azt mondanánk rá: jól van atyafi, te megtetted kötelességedet, állj odább. Ezt értenénk.

De hogy egy Jókainak mi szüksége van arra, hogy ő magát dróton hagyja rángattatni Paprika Jancsi módjára; — hogy ő — a kinél nagyobb regényiró s rosszabb politikus nincs Magyarországon, miért hagyja czibáltatni a homlokára tett irói babért; hogy ő, ki munkáiban annyi sok szép és nemes dolgot tanit s miért tesz azzal ellenkezően? miért lesz tehetetlen sakk-báb egy embernek kezében, a ki most erre, majd arra a koczkára állitja mint „tutót“? s átalában miért nem huzódik már egyszer hátra a politikától, miért nem él egyedüli hivatásának? mindezt — megvalljuk — nem értjük.

Egy ember, ki megunta a nemzet szeretetét, s most igy akar tuladni azon.

Őszintén sajnáljuk Jókait az irót, midőn ilyen csapások érik; de ugy látszik ő nem sajnálja magat s mindenét feláldozza csak azért, hogy az ő urának — Tiszának kedvét lelje.

De szeretjük hinni, hogy Kanizsa jó leczke volt mind neki, mind azon pártnak, melynek ő is egyik előharczosául szegődött.

Majd csak átlátják talán a tulsó táborban, hogy a kormány handabandája és az általa alkalmazott erőszak többé mit sem használ; a fogás többé czélhoz nem vezet; hogy Jókait a regényirót megéljenzik ugyan Kanizsán, de ugyanott mint politikust elbuktatják.

Mi pedig őszintén óhajtjuk nemzeti irodalmunk érdekében, hogy jövőre Jókait sehol meg ne válasszák képviselőnek. S akkor, ha ő kimarad az országházból s ismét leül hütlenül elhagyott irószasztala mellé s folytatja tovább azt a mesterséget, a miben ő páratlan: akkor ismét dicsőitett embere lesz a nemzetnek s tisztelettel emliti az ő nevét minden ember.

— A magyar „is“! Hirlik, hogy a cs. közös belügyminisztérium a nagyköveteségeknek meg fogja hagyni, hogy jöröre, midőn valamely épületre a sárga-fekete zászlót kitüzik, a magyart is. — A dicső közösügy!

— Bir ói körökben hire van, hogy szeptember elején, az uj büntető-törvénykönyv életbeléptetése alkalmából nagyobbmérvü személy változás fog eszközöltetni ugy a felsőbb, mint az alsóbb bíróságok körében.

A keleti kérdés.

Oroszország keze. A mult héten Szilisztrián, Várnán és Rustsukon át 44 ágyu, 18.000 puska, 6550 revolver, 640 kard, ezernéi több láda lőszer érkezett Oroszországból orosz hadihajókon Bulgáriába. Sőt hir szerint Sumlába orosz katonaság érkezett.

A helyzet Görögországban. A Pol. Korr. atheni levelezője aug. 14-ről irja, hogy a görög kormány komolyan igyekszik harczképes állapotba helyezni a véderőt. Az összes tartalékosok behivattak, a kik eddig 9 évi szolgálati idejöket le nem szolgálták. Az összes lőszer- és puskapor-készlet a különböző raktárakból a Szent-György szigeten összpontositatik. Párisban és Lyonban 90,000, a honi iparosoknál 65,000 hatonai egyenruhát rendeltek. Ezért Görög országban három tábort alakitanak, a két önkéntes zászlóaljat pedig Athenben gyakorolják be. A védkötelesek többé külföldi utleveleket nem kapnak. A görög hajóraj szept. végéig harczképes állapotban lesz. A kormány Amerikában két ujabb páncélos hajót szándékozik vásárolni.

Albán dolgok. Riza pasa Skutariban időzik és átvette a csapatok főparancsnokságát. A császári meghatalmazott meg fog jelenni a liga gyülésében, fölolvassa a szultán rendeletét és szépszerével iparkodik rábeszélni az albánokat Dulcigno átengedésére. Riza pasa működésének sikere még most sem bizonyos. Az albánok ugyanis, mint hirlik, bizalmatlansággal viseltetnek iránta és az albánok nagyrészének hangulata most is arra vall, hogy fegyverrel is ellenezni fogják bármely albán terület átadását.

A „kedvencz“ eszme.

A közös hajóhadi tüntetés állitólag mégis csak föl fog támadni halottaiból.

A Pol. Korr. párisi oficiózusa legalább állitja, hogy ha a porta aug. 24-én (tegnap), a montenegrói egyezmény végrehajtását meg nem kezdi, a hatalmak valószinüleg kiadják a parancsot a kikerülhetetlen hajóhadi tüntetéshez.

Főleg Oroszország sürgeti e lépést Montenegró érdekében. Levelező azzal vádolja a portát, hogy legujabb válaszjegyzékével is csak huzni-halasztani akarja a dolgot, — mi azonban nem fog sikerülni.

A közoktatásügyi miniszter legujabb körrendelete.

II.

Első könnyen megmagyarázható oka e szomoru állapotnak régibb tanitási rendszerünkben rejlik, a könyvnélkülöző — magoltató rendszerben, melylyel népünk élemedett része anynyira ismerős, hogy azonkivül mást nem tart jónak; hódolnak e rendszernek tanultabb felnőttek is;

ha már a második okul fölhozható fél éves, hosszadalmas nyilvános vizsgákon olyan kérdezők vagy vizsgálók vannak, kik az uj tanmóddal nem ismerősök, vagy annak nem barátai, kik a fuva feleléshez mérik a tanitó ügyességét: melyik tanitó ne forditana több gondot és időt a könyvnélkülözésre, habár az a legszükségesebb tantárgyak hátrányára történik is. Tudós férfiakról — kik nagy városi népiskolai vizsgákat vezettek — hallhattuk, hogy pellengérre állitották azon tanitót, kinek növendékei hosszadalmasan nem feleltek; városi ugy mint falusi iskolai vizsgákon lehet észlelni, hogy a népnek nem tetszik az, ha a tanitó mindig kérdez.

A körrendeletben, a miniszternek nem tetsző dolgok után az mondatik, hogy:

„ezen téves irány megszüntetésére hatni, a tanitást jobb irányba terelni, a tanitókat eljárásukban helyesen vezetni első sorban a tanfelügyelők hivatása.“

A mennyire Hajdumegye és Debreczen népiskoláival ismerősek vagyunk, azt reméljük, hogy nem nagyon sok tanitó szükségli tankerületünkben a körrendelet értelmében leendő utbaigazitást, de ha szükség volna arra mindenütt is: meg vagyunk győződve, hogy megyei tanfelügyelőnk — ki a nevelés és tanitás terén ugy elméletileg, mint gyakorlatilag a legkitünőbb tanférfiak egyike, ki — mint tudjuk, magas képzettsége, előadási sima modora és tapintatos eljárásával, növendékekkel szemben is a tanitók kedves tanitója, fenntebb idézett sorokban megjelölt hivatásának a legteljesebb mérvben megfelelend.

Hisszük, hogy megfelelnek e kivánalomnak más tanfelügyelők is, kik előbb nevelés és oktatásügyi foglalkoztak, de hogy a gazdászat, törvénykezés és más térről tanfelügyelővé avatott férfiak nevezett téves irány megszüntetésére hatni képesek legyenek: azt maga a miniszter is csak mondja, de nem hiszi.

A miniszter jelen körrendelete világosan mutatja, hogy a tanfelügyelőségek csak kiérdemelt tanférfiak által lennének betölthetők, hogy aztán a több izben nagyon is mély szakismeretet igénylő kötelességöket magas hivatalukkal összeférőleg teljesithetnék, s ellentétben ezzel, a közelmult napokban is Nógrádmegyébe az ottani megyei aljegyző neveztetett ki tanfelügyelővé.

Midőn a tanfelügyelők az ország azon vidékein, hol a közoktatásügyi miniszter hivatalos látogatásokat tesz, valódi tanférfiak lesznek s a tanitókat a néppel szemben párfogolják és épen az ujabb tanmódszer keresztülvitelénél segélyökre lesznek; midőn a lelkészek nemcsak itt és ott, hanem mindenütt, hol csak elnökei az iskolaszéknek, a nevelés érdekében s a tanitó jó nevének megőrzése czéljából felvilágositani akarják és fogják az ókor embereit a mai tanitásmódról s annak hasznáról; midőn a népiskolák tananyagát különösen az egy és két tanitóval biró népiskola nagy hátrányára ily rohamosan nem növeljük, és majd nem lesz end otthon könyvnélkülöztetni kényszerülve a tanitó, midőn most még a miniszter előtt is tüntetőleg csillogtatja a tantárgyakban való jártasságát; midőn a fél éves közvizsgákon nem abból itélik meg a tanitót és növendékeket, hogy milyen sokáig nem szólt bele sem növendéke feleletébe, hanem csak a kérdezgetve fejtegető tanalak szerint vizsgálják a gyermekek haladását; midőn a tanitók legalább az irnokok, ezen eleven másológépek alsóbb rendjének, a szegény megyei irnokoknak javadalmazásával, mint minimummal mindenütt elláttatnak s nem kényszerittetnek, hogy megélhessenek a nevelésügy gyalázatára napszámra kapálni, sem hivatalszolgai állásra pályázni, midőn az országgyülési többség rendelkezési jogának gyakorolhatása alkalmával nem fogja arra használni hatalmát, hogy a nép alig elviselhető módon megadóztatásából évenként befolyt tömérdek pénz egy nagy részét idegen érdekekbe való avatkozásra forditsa; midőn a népoktatásügy állami költsége, ha nem közelitü is meg a mostani áldásos fegyveres békében szükséges hadügyi költség roppant milliói: legalább az államménekkel egyenlő rangu kegyelije lesz a népnevelés a kormánynak:

Akkor a minister, — ha módjában lesz az ország különböző vidékein hivatalos minőségben megfordulni s figyelmét a nevelésügyre forditani, — nem fogja azt mondhatni, hogy „a tanitók nagy része buzgóságát bizonyos irányban helytelenül pazarolja el, igen sokat akarván tenni a jóból, a helyett, hogy az elérhető jót teljes mértékben igyekeznék valósitani,“ — nem fogja a tanitókat kárhoztatni, hanem meg lesz elégedve.

A minister kötelességszerüleg jár el, midőn a törvény 50 dik § ában megrendelt ismétlő iskolák felállitását sürgeti. Fájdalom azonban, hogy a törvény megalkotása után 12 egész évvel is igy állunk. Az ország egyetlen egy rendezett iskolával biró községében sem volna már szabados dolog az ismétlő iskolának hiányzani. Miért van Hajdumegye mindenik községében felállitva? mert tanfelügyelője egyszersmind tanférfiu, ki hivatalát nem pártfogás, hanem hivatásszerü állásával szerzett érdemei után nyervén, kötelességeinek minden izében megfelel, él a népnevelés ügyének s nem felhasználható eszköz mellékes politikai czélok elérésére.

Példákat idézhetnénk tanfelügyelők közül, kik nagyságos czimök mellett simák és ékesen szólók a politikai kérdések taglalásánál, s választások alkalmával valóságos csatlósok, azonban nem hogy a minister szerint tennivalóikban tájékozatlan néptanitókat utbaigazithatnák, de egyetlen egy tantárgyból sem volnának képesek 20 perczig is egy folytában tanitani. S az ilyenekre van bizva az oklevél mellett szolgálható tanitók nagyobb részének megbirálása. Valamelyik szomszédos megyében — hol fő és altanfelügyelő van, — nem egy község van olyan, hol sem fő sem altanfelügyelőt nem láttak 4 teljes éven át. Az ez évi kedves látogatás is onnan eredt, hogy a megye megbizásából az országos képviselő választásra jogositattak laistromát kellett községenként összeállitani s ez alkalmat, mely szavazatok nyerésére oly kecsegtető, iskola látogatásra is felhasználja az ember, ha mindjárt tanfelügyelő is. Bizony az ilyenek ismétlő iskola felállitására nem buzditanak!

Lelkes szavak, megdönthetetlen érvek, meggyőző okok, küzdelmes községi közgyülések előtt kitüntetett odaadó buzgólkodás hozták léire Hajdumegye községeinek ismétlő iskoláit is; nagyon ismeretes megyénk tanfelügyelőjének a tanitók érdekében tett fáradhatlan munkálkodása is, melynek gyümölcse az ismétlő iskola tanitásért egyénenként 50—80 sőt 100 frt évi tiszteletdij.

Ily eredményt érhetnek s érnek el mindazon tanfelügyelők, kik a népoktatás ügygyel gyakorlatilag is teljesen ismeretesek s lélekből munkálkodnak, a nemzet szellemi s közmüveltségi állapotának előbbre vitelében.

Kedves de csak kegyes óhajtásunk mindnyájunknak, valamint a miniszternek is, hogy minden iskolához kert csatoltassék, hol a gazdaság, kertészet, konyhakertészet stb. tanitassanak. Igaz, kis községekben, erélyes eljárás mellett kivihető, de városokban, különösen a nagyobbakban csak megközelitőleg is elérni alig lehet.

Az pedig, hogy a lehetőségig mindenütt munkamesternők alkalmaztassanak, vagy hol ez anyagi akadályok miatt egyáltalában ki nem vihető, tanitónők állittassanak: gondolatban is, annyival inkább a gyakorlatban kivihetetlen. A miniszter vagy egyszerüen nagyot akart mondani, s ezzel csak rendeletét zavarta, vagy a képezdét végzett ifju tanitónőknek óhajt ily uton állást szerezni, ez esetben eszméje szép és nemes, de oly tág tért nyitott annak keresztül vitelére, hogy ha körrendeletének elég tétetnék országszerte, azonnal elkellene bocsátani vagy kétezer tanitót, s ezek helyét sehogy sem pótolná az a képezde végzett legfölebb másfélszáz tanitónő.

A körrendelet azon része, mely a magyarnyelv tanitására vonatkozik, a miniszter köteles hazafiuságáról tesz bizonyságot. Egyébiránt a nemzet megérdemelné, hogy a magyarnyelv tanitására vonatkozó törvények és rendeletek megtartása felől is szerezzen személyes tapasztalatokat a közoktatásügyi miniszter.

Bólcsy.

Egy pohárköszöntő.

(Elmondotta Kiss Albert ügyvéd Kossuth Lajosra Debreczenben 1880. aug. 24-én Kossuth Lajos tiszteletére rendezett névünnepélyen.)

Uraim! Midőn jelenleg Kossuth Lajos legnagyobb hazánkfiát Lajos névestélye alkalmából tiszteletteljesen üdvözölni akarván, magyar ősi szokás szerint serleget üriteni szándékozom, ezt nem csupán keblem geniuszának kifolyásából teszem, hanem teszem est az általa köztudomás szerint a magyar haza és nemzet ügyében kifejtett hallhatatlan tevékenység és érdemekből kifolyólag őt honfitársai részéről a suum cuique elvénél fogva valóban jogosan megillető fényes elismerés érzetében is.

Azonban be kell vallanom, hogy ez alkalommal igen nehéz helyzetben vagyok. Valamint az a virágkedvelő, a ki egy diszkert virágcsoportozat közt jártában koszorut akarván fűzni; a szindus és illatterhes virágok közül egy könnyen választani nem képes: épen ugy én is nem tudom, valjon ünnepelt hazánkfia fényes közpályának talajában termett virágokból melyiket szakitsam le, a miből neki minél szebb, minél hervadhatlanabb koszorut fonhatnék.

Áttérve azonban feladatomra előrebocsátom, hogy nem szándékozom a multak csarnokát szellőztetni, az az előadni: miként lépett ki ünnepelt hazánkfia megannyi vezérként a politikai eszmék küzdterére; miként hozta nevét a társadalmi és politikai reformoknak egész

---

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A nyomoruság iskolája.

— Rajz. —

Vàradi Antal-tól

Buga Mátyásnak egyetlenegy tudománya volt, a becsületesség. Atkozottul meddő egy mesterség.

Kis gyermek korában szekeres tótok találták a privigyei országuton. A tótok fölvitték magukkal Turóc Sz. Mártonba, a hol is egyedüli foglalkozása az volt, hogy krumplit hámozott reggel, ki söpörte az udvart, megitatta a kecskét, aztán hagymát kötött koszoruba estelig, amikoron neki is jutott abból a reggel hámozott krumpliból valamelyes. Ez bizony nem nagy fejtörést okozó élet történet.

Bugának hivták a nevelő apját, a Mátyás nevére még emlékezett gyermekkorából; hogy ki adta neki azt a nevet — nem tudta megmondani, csak arra emlékezett, hogy mikor „Mátyás“ kiáltottak, akkor mindig megverték valamiért a miről ő semmit sem tudott — a többi gyerek meg nagyokat nevetett rajta. Ő türte a verést, sirt utána egy sort, aztán megint leült a küszöbre némán szomoruan.

Apáról, anyáról semmit sem tudott. Két asszonyt ismert életében. Az elsőt, a ki mindig verte, „fra mám“-nak hirták, a másik Buga uramnak a néaje volt; ocsmány debella és zsémbes a végtelenségig. Annak fonta a hagymakoszorukat számtalan napokon át, de csak néha engedtetett meg neki, hogy kimenjen a szent-mártoni piaczra árulni segiteni a koszorukat. Akkor is rászedték rendesen egy pár krajczárral, a miért mindig tartania kellett a hátát. Igy érte el a tizenőt esztendőt. Felnőtt mint a bogáncs, egy kis vidéki város volt az ő világa, a czigány-utczától egész a halpiaczig, — azontul nem tudott semmiről semmit.

Egy napon aztán Buga uram összeveszett valakivel a koresmában, aki ugy verte főbe, hogy csak meghalni hozták haza. A néni ezen ugy elszomorkodott, hogy még veszekedni is elfelejtett. Mátyás váltig csodálkozott, hogy már két napja nem kapott verést, s közölte ezen nevezetes tapasztalatát a szomszédasszony leányával, Micivel, — akinek az anyja koldus mesterséget folytatott, s üzleti helyisége vala a város templomajtajában. Mici tiz esztendős kis lány volt de eszére érettebb a hatszor tiz esztendőseknél, amennyiben anyja, a koldus asszony beavatta minden gazdaságba és szenybe, amit a mennyit ide lehetne irni.

Mici tehát megértvén a szegény Mátyás csodálkozását — először is azt mondta neki!

— No látod Mátyás, most te elégtételt vehetsz magadnak mindazért, a mit szenvedtél. Verd meg a nénit!

— Jézus Mária!

Ebben a fölkiáltásban benne volt mindazon velőket rázó rémület, a mit Mátyás e szavakra érzett hogy: „verd meg a nénit!“

Mit tudott ő szenvedésről, életről, elégtételről? Meg volt róla győződve, hogy a mi történik, annak ugy kell történnie és az nem lehet másképen.

Hanem a Mici nem hagyia abba. Elkezdte Mátyást fölvilagositani.

— Látod Mátyás, te szörnyü ostoba vagy.

Tudta is azt Mátyást, hogy mi az az ostobaság?

— Eredj be a néni hagymás kamarájába, aztán hozz ki nekem vagy tiz koszoru hagymát. —

— Minek lesz az?

— Nekem, te bamba.

— Hát majd megmondom a néninek.

— Moudod a gutát, te buta! Nem szabad a néninek arról tudni semmit.

— Hát nem szabad.

Amikor „nem szabad“-ról hallott, tudta, hogy az ellen nincs föllebezés. Mindegy volt neki, akár ki mondta, csak ha neki mondta.

— De én még se hozok neked hagymát, Miczi.

— Mért nem?

— Mert az lopás. Lopni meg nem szabad.

— Neked nem szabad, de nekem szabad.

Az bizony meglehet! gondolta magában a jó lélek.

— Ereszsz be hát engem a kamrába!

— Az nem szabad!

— Ostoba. Be van zárva a kamra?

— Be. Hanem az eperfa két ága közé van dugva a kulcsa.

— Ejnye de jó! Derék gyerek vagy, Mátyás!

Ez jól esett neki. Miczi nagyon örült a fölfedezésnek, — még meg is ölelte érte Mátyást!

— Mátyás! szeretlek ám én téged!

Mátyást átfutotta valami ismeretlen borzongás. Meleg-e, hideg-e? nem tudta volna megmondani. Ezt még neki az életben nem mondta senkise.

Egész nap ezen tépelődött. Bement a hallottas házba, sirdogált Buga uram koporsója mellett, s leült egy lóczára.

— Hát te ingyenélő, nem sirsz? rivallt ra a gyászoló debella.

— Már minek sirnék?

— Hát ha meghalt a gazdád?

— Nem baj.

— Nem baj? Akasztófára való! ezért kikapsz!

(Folyt. köv).

seregével, melyeknek részint alkotója, részint vezérharczosa volt csakhamar szoros elválhatlan kapcsolatba; mikép s minő hévvel ragadt fegyvert, később égő honszerelmétől indittatva a nemzetnek törvényein alapuló alkotmányos szabadságáért, midőn ez a hatalom részéről el nem ismertetett, hogy teremtett aztán szónoklatának varázsával egész hadseregeket, hogy és minő kétségbeséssig védte a haza és nemzet igaz ügyét; s midőn minden veszve volt, minő érzelem viharok és fájdalmak közt kellett a magyar határt elhagynia és hontalanná lennie, — mindezt nem szándékozom rajzolni.

De nem szándékozom ünnepelt hazánkfiának az emigrátióbani müködéseit sem vázolni, hogy t. i. minő lángoló erélylyel igyekezett a magyar kérdést az európai hatalmak tanácsában napirendre hozni; hogy törekedett a szabad, önálló és független Magyarország eszméjének — a mely szemei előtt mindig örök idealként lebeg — érvényt szerezni, de a mellett politikai müködéseiben mennyi hazafiui lélek és szellemmel igyekezett azon bölcs szabályt: „A hazáért mindent lehet áldozni, de magát a hazát feláldozni nem szabad“, mindig és minden körülmények közt érvényre emelni; s e közben elragadó ékesszóllásával Angolhonban és a köztársaság klasszikus földjén mikép lobogtatta magasan a magyar hirnév és dicsőség fényes zászlóját; s midőn az európai események sikerét már-már kilátásba helyezték, egyszerre derült égből lecsapó villám hatásaként a csalódásnak mennyi tenger kinját kellett átszenvednie, mindezt szintén nem szándékozom ecsetelni.

Valamint nem szándékozom jelezni azt sem, hogy Kossuth a fentebbiekben csak röviden vázolt müködéseivel honunkban a politikai eszmék világában minő forradalmat idézett elő, s ennek folytán mennyivel vitte előbbre, nem csak honunkban, de Európaszerte is a népszabadság ügyét, hogy helyezte a népfenség eszméjét azon magaslatra, a melyen annak Isten és világ előtt állania kell, mindezeket sem akarom jelezni.

De nem szándékozom végül Kossuth Lajosnak mint kitünő publicisztának, styliszta-, politikus-, államférfi-, szónok- és államböleszének müködéseit sem jelezni, mert ezeknek előadása beszédem rövid keretében ugy sem férne meg, hanem miután Kossuth L. életpályájának vannak ugynevezett eszményi szálai, szóval miután van az éremnek még másik lapja is, azokat, s illetőleg azt akarom önök előtt ez alkalommal felmutatni.

Akarom ugyanis először Kossuth Lajost önök előtt, mint a jog és igazságnak tántorithatlan bajnokát bemutatni. Kérdem: ki védte valaha a magyar nemzetnek jogait és igazait lángolóbb erélylyel, lelkesedéssel, szebben s önfeláldozóbb módon, mint épen Kossuth Lajos? Ő — ha valaki — a legjobban átérezheti azt, mit Hugó Viktor Voltaire feletti emlékbeszédében oly szépen fejezett ki, t. i.: „csak egy hatalom van, a lelkiismeret a jog szolgálatában, és csak egy dicsőség van a szellem az igazság szolgálatában.“

Akarom továbbá ünnepelt hazánkfiát önök előtt, mint az elveknek martyrját feltüntetni. Ha áttekintjük müködéseit, valóban ugy látszik, mintha neki szakadatlanul fülébe hangzott volna a franczia konvent egyik szónokának azon impozáns felkiáltása: „Veszitsük el a gyarmatokat, de mentsük meg az elvet!“ mert ő valóban az elvek terén soha és semmi körülmények közt semmi alkut, semmi tranzakcziót nem ismert és nem ismer. Oh valóban fájdalom, hogy mártyrnak kell őt neveznünk! s fájdalmunkat talán csak az enyhitheti, ha ő tőle oly szép lemondással halljuk kifejezve azt: „hát mivé lennének a nagy elvek, ha martyrjai nem akadnának.“

De akarom még őt, mint olyan kitünőséget is bemutatni, a kiben az ész és jellem nagyság legszebb módon párosul. — Valóban Kossuth szerint is „az ész és jellem összhangzata teszen embert nagygyá“ és igazán magasztos látvány, midőn földi halandóban az emberiség e két legszebb tulajdona összpontosul. Mint a szürkület a nap fénylő sugarainak kigyultával a reggellel mintegy összefolyni, mint egy összeolvadni látszik; épen ugy Kossuth Lajosban is az ész és jellem nagyságot egymással a legszebb harmoniaban egygyé olvadni látjuk. Ész és jellem nagyság, minő két szép fogalom! Valóban fölhevül a kebel, ha az ember a képzelem világában ezen fogalmakra reá gondol. De hogy önök méginkább fölhevüljenek, egy történelmi eseményre kell hivatkoznom Uraim! Ha a nagy Napoleon, midőn hadseregét az egyiptomi pyramisok alá vezette, katonáit akként gondolta lelkesiteni: Katonáik! e lobonek magaslatairól 40 évszázad tekint le reátok! akkor én jelenleg hasonló czélt akarván szintén elérni, önökkel szemben per analogiám azt merem mondani: Hazámfiai! Kossuth L. ész és jellem pyramisának magaslatáról a magyar nemzetnek örök századok óta élő géniusa kiált le önökhöz! Vajha ezen kiáltás Árpád hazájában, felverné még a sirok lakóit is!

Üdvözlöm tehát ez alkalomból ünnepelt hazánkfiát, mint „irataim az emigraczióból“ czimü münek nagy nevü szerzőjét. Valóban mint a nap, mely lenyugvó félben löveli legszebben sugarait a láthatárra: épen ugy Kossuth Lajos is élte alkonyán ezen müvében szórja legszebben hazaja és nemzete felé szellemének és honszerelmének sugarait. Valóban e müvet olvasva, elmondhatjuk a költővel: arany elmének gyöngy a gondolata. Ki tudná megmondani, — a mitől ugyan óvjon az ég — valjon nem lesz-e ez hattyudala nemzetéhez? Valjon — hogy Mirabeauval szóljak — nem fog-e aztán az istenség kebelébe visszatérni azon geniusz, a mely annyi fényárt ömlesztett hazája és nemzetére? és valjon nem fog-e aztán kebele ez imádott haza szent szerelmében elhamvadni?

Üdvözlöm továbbá őt, mint azon valóban ritka halandók egyikét, a ki honfi- és polgártársainak bizalmát tiszteletét és szeretetét, a polgári közpályanak e legdrágább gyöngyeit maga részére oly csábitó módon kiérdemelte!

De üdvözlöm végül Kossuth L-t, mint azon páratlan egyéniséget, a kiben mi magyarok a szabad önálló és független Magyarország eszméjének valódi perszonifikáczióját, valódi megtestesülését látjuk, és a ki egyedül ezen eszme ellen irányulható, minden törekvések és üzelmekkel szemben hiven szabadsághősünk az utolsó Rákóczy szelleméhez és példájához saját személyében isten és világ előtt megannyi örök tiltakozást képez.

Uraim! ez az éremnek másik lapja! Azt hiszem, hogy az érem mindkét lapja igézőleg szép. Visszatekintvén ünnepelt hazánkfiának eddigi életpályájára Kossuth alakja képzelmünkben valóban mint meg annyi politikai minta és eszménykép tünik fel, annyival is inkább tünik fel pedig ilyennek, mert ő benne Lamartine azon mondása: „a dicsőség megvakitja a hazafiuságot,“ még kormányzati székében, hatalma és dicsőségének legmagasabb tetőpontján sem teljesedett be, és uraim! ez azon körülmény, mely az ő valódi nagyságát mindennél szebben hirdeti. Továbbá pedig ugy látszik, hogy valamint hajdan Themisztoklest a marathoni hős diadalai, éppen ugy Kossuth Lajost is a haza és nemzet ügyében a Hunyadyak és Rákóczyak szellemei pihenni soha nem engedték. Valóban ily körülmények közt a belga államfőnek közelebbről mondott azon szép szavai: „egyetlen becsvágyam hazámnak, melyet teljesszivem és lelkemből szeretek, szolgálatot teljesiteni,“ Kossuthra is a szó legnemesebb értelmében kitünőleg alkalmazhatók.

Emelem tehát serlegemet Kossuth L. legnagyobb hazánkfiára s üritem ennek tartalmát valódi hazafiui érzéssel az ő még igen sokáig tartandó viruló egészségéért, jólétéért és derült napjaiért. Adja a jó ég, hogy az ő fenséges miszszióját, mely hazája és nemzetének teljesen szabaddá, függetlenné tételében határozódik, nemzetével karöltve mielőbb kivivhassa!

De mielőtt serlegemet kiüriteném hazánk nagy számüzöttje! te fényes világitó tornya a honszerelem oczeánjának! Szabad legyen a messze távolból hozzád fordulnom! miként hajdan Marius Karthago romjain Róma romlása felett, épen ugy te is a hazádat és nemzetedet ért sulyos megpróbáltatások romjain méltóan kesergesz hazád és nemzeted romlott viszontagságai felett, lelkedben a költőnek azon óhajtása:

„Ha visszatérek, boldogulva hon
Hadd lássam népemet virányidon“

fájdalom! csak mint a csalfa reménynek tünékeny csilláma lobbanhat fel, annálfogva prometheuszi kinokat szenvedni vagy kénytelen. Ertjük mi honfitársaid, fájdalmad nagyságát, mélyen osztozunk benne, épen azért fájdalmaid közepette fogadd tőlünk vigaszképen azon kijelentést: habár sok részben igaz is az, hogy „nem magyar földön terem a borostyán,“ de ez a nemzet, mely benned látja magát a mivelt világ előtt leginkább kitüntetve, e nemzet mint mindig, ugy most is rendületlenül oldalod mellett áll! Bizzál nemzetedben! . . . . Lesz még ünnep a világon! . . . . Megérjük még mi is a perfekt szabadság aranjouézi szép napjait . . . s akkor aztán az alföld rónáin a szeráfoknak a kherubok zenéjébe olvadt dalámához hasonlóul büszkén fogjuk énekelni:

„Puszta, puszta te vagy a szabadság képe
És szabadság te vagy lelkem isten-ége.“

Addig is azonban honfiui elismerésünknek hervadhatlan koszoruját, melynek szalagján azon szavak olvashatók: A gárda meghal, de magát meg nem adja,“ a messze távolból feléd nyujtjuk; s miután mi benned a szabad önálló és független Magyarország a Hunyadiak és Rákóczyak hazájának eszméjét látjuk megtestesülve, a magyar Béranger szép költeményét hozzád intézve feléd kiáltjuk:

Szentegyház keblem belseje
Oltára képed,
Te állj, s ha kell, a' templomot
Ledöntjük érted.
Eljen KOSSUTH LAJOS!

Budapestről.

— Hirek —

(Árviz.) A fővárosban egész utczasorok pinczéi el vannak árasztva vizzel. A Margitsziget nagyrésze is el van öntve. A Duna azonban most már apad.

(Egyik főrangu nagybirtokost) ki nem régen vált meg az állami szolgálattól, az a szomoru csapás érte, hogy gazdatisztjei nagyobb részét kénytelen volt elbocsátani. A vizsgálat eddig annyit constatált, hogy bünös egyetértéssel több év folyamán mintegy 120,000 frtig károsították meg a hivatala miatt távol élő gazdájukat.

(Ejjeli orvtámadás.) Csajkovszky Ferenczet a London városához czimzett szálloda bérszolgáját tegnap éjjel éjféltájban a gyár-utczában a Schlick-féle vasöntőde előtt egy ismeretlen egyén megtámadta s mielőtt magát védelmezhette volna, egy késsel hasba szurta, aztán futásnak eredt. A sebesült szólni nem birt, de még elbirt vánszorogni a London szállodáig s ott összerogyott. A Rókus kórházba szállitották.

UJDONSÁGOK.

* **Lajos napja.** Tegnap este Lajos névnap alkalmából társas összejövetel tartatott a Király Lajos vendéglőjében, melyen igen sokan vettek részt. A kedélyes lakoma folyamán csakhamar megeredt a felköszöntések árja. Különösen talpra esett, lelkes beszédben emlékezett meg Kossuthról Kiss Albert helybeli ügyvéd. A zajos tetszést aratott beszédet lapunk más helyén közöljük. Hazánk nagy fiához a lakoma folyamán következő távirat küldetett: „Kossuth Lajosnak, Collegno al Baraccone, Italia. Debreczen város függetlenségi nyilatkozatadtól lelkesülve névnapod alkalmával hódolattal üdvözöl. Névestédünneplői.“ — Az összejövetelnek késő éjjel lett vége.

* **A debreczeni kereskedelmi felsőbb tanintézeten** a legközelebbi 1880/81. tanév f. é. szeptember hó 1-én nyilik meg. — Beiratások ugyanazon hó 1, 2, 3. napján az igazgatósági irodában délelőtti 8—12, délutáni 3—5 óra közt eszközölhetők. A felvételi és javitó vizsgálatok ugyancsak szeptember hó 4. 5. napján tartatnak meg. — Kelt Debreczenben, aug. 25. Propper N. János igazgató.

* **Hymen.** Az Ermellék egyik müvelt hölgye, a valódi nőies kellemnek egyik példányképe Fráter Ida, a köztiszteletben álló Fráter Kálmán érsemlyéni földbirtokos leánya, folyó hó 22-én esküdött örök hüséget érsemlyéni körorvos Dr. Szirmay Vilmossal. Kisérje áldás és szerencse a tiszta szerelemből kötött frigyet.

* **Az orvosok és természetvizsgálók** szombathelyi nagy gyülését tegnap Szabó Imre elnök nagylelkesedéssel fogadott beszéddel nyitotta meg. — Debreczen 1882-re hivta meg a nagy gyülést.

* **Tábori mulatságot** rendezett vasárnap este a Debreczenből gyakorlatra Váradra ment 39. ezred legénysége. Az ezred dalárdája igen szép népdalokat és férfi négyeseket adott elő, melyeket a dalárda tiszteletbeli elnöke Renk Antal kapitány, több tiszttársával nagy figyelemmel hallgatott végig s köszönetét fejezte ki a szerzett élvezetes szórakozásért.

* **Pártjelvények.** A lelli conferenczia alkalmával szóba jött az is, hogy más nemzetek mintájára a jövő választásokra pártunk országszerte egyforma jelvénnyel jelenjék meg. Magánkörben e tárgy élénk megbeszélés tárgyát képezte, s beismerték annak practikusságát, s ezen kérdés szóba fog hozatni a várható országos pártconferencián is.

* **Öngyilkosság.** Egy Márkus István nevü helybeli lakos tegnap este éles borotvával torkát ketté metszette, minek folytán azonnal szörnyet halt. Öngyilkosságának oka zavart anyagi vissonyaiban rejlik. — Nőt és és gyermeket hagyott hátra.

* **Quem dii . . .** Cséb község tanitója, ki negyvennyolcz évig szolgálta a községet évi száznyolczvan forinttal nyugdijaztatott. A község derék plébánosa, megkönyörülvén a tanitón, saját fizetéséből átengedett neki 25 frtot, s igy a tanitónak 205 frt nyugdija van, a miből egy napra 56 krajczár esik!

* **A cséplőgép** körüli szerencsétlenség az idén is nagy számmal fordulnak elő. Igy csak egy megyéből, Veszprémmegyéből a következő három balesetről értesül a „M. Föld“: aug. 19-én délután a Kopácsy majorban müködő cséplőgép egy munkásnak a lábát térden alul a szó valódi értelmében péppé lapitotta. Augusztus 29-én pedig Moszlopon egy parasztlegény jobb lábának alszárát, teljesen összetörte a cséplőgép annyira, hogy a szerencsétlennek lábát amptálni kell. Kéttornyu-lakon pedig tegnap halt meg Császár István 71 éves paraszt gazda, ki szintén a cséplőgép áldozata lett.

* **Gyászjelentés.** Kecskemét szab. kir. város törvényhatósága mély fájdalommal jelenti e város kiváló szülöttének, tevékeny polgárának, szeretett és tisztelt polgármesterének, Buza Kiss Mihály urnak, augusztus 23-dikán d. e. 10 órakor, szivszélhüdés következtében, hosszas s sulyos szenvedés után, életének 56-ik évében bekövetkezett gyászos kimultát. Áldás és béke lengjen hamvai fölött!

* **Husárak** megállapitva s bejelentve 1880. aug. 25-től szept. 1-ig következők. 46 krajczár Gyarmati Jánosnál mester-utcza 1113. sz. Gyarmati Istvánnál mester-u. 1442. sz. alatt. 48 kr. Nagy Józsefnél piacz 3-dik székben s végre az 1-ső kóser székben a piaczon. — Minden többi mészárszékekben pedig 44 krajczár.

* **Hirtelen halál.** Filipnyi János, csabai lakos, jobb keze egyik ujján vatami pokolvar támadt, melyet midőn orvosilag operáltak hirtelen meghalt.

* **Érdekes fogadás.** Szegszárd egyik legszebb és legeszesebb leánya R. I. k. a. fogadást tett, hogy két hónap alatt Arany legujabb remekét a „Toldi szerelmét“ (melynek terjedelme több mint 400 sürün nyomott lap) megtanulja. Ha fogadást nyer, kiváló szellemi kincset is nyer.

* **Egy uri háznál** 3—4 kisebb tanuló teljes ellátásra elválaltatik, kivánatra zongora oktásban is részesülhetnek. Értekezhetni nagyuj-utcza 1703 sz.

LEGUJABB.

— **Corfu**, aug. 24. Chayreddin bey, ki Janinában, mint a szultán külön küldötte értekezett a ligával, tegnap erre keresztül Konstantinápolyba utazott azzal, hogy a liga fegyveresen ellen fog állani a görögöknek.

— **Páris.** aug. 24. Kostantinápolyi közlemények hirt adnak az óriási izgatottságról, mely most az összes mohamedán lakosság közt uralkodik, a muzulmán-világ minden tájairól küldöttek érkeznek a kalifa akaratát megtudandók. Udy látszik, egyházi férfiak küldettek szét a nép izgatására.

— **Konstantinápoly**, auguszt. 24. A nagykövetek már megkapták az uj együttes jegyzék szövegét, melyet a hatalmak a görög kérdésben a portához fognak intézni.

Piaczi árak 1880. augusztus 24-én.

(A vásárbirói hivatal árjegyzései.)

Egy hectoliter	buza	. . .	7.24—8.54	kr.
„ „	kétszeres	. .	6.26—6.92	„
„ „	rozs	. . .	5.46—6.10	„
„ „	árpa	. . .	3.18—3.66	„
„ „	zab	. . .	1.96—2.44	„
„ „	tengeri	. .	5.78—6.26	„
„ „	köles	. . .	4.56—4.88	„
„ „	köleskása	. .	9.76	„

1 szák burgonya 1.20 kr. 100 kilo szalonna 68, 70, 72, frt. — 100 kiló háj 68, 69, 70 frt.

Budapesti tőzsde. August. 25. Ezüst — frt — kr; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.36 kr.

Szabó József,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Bérbeadó.

Az Ebesen 6 és fél nyilas tanyaföld gazdasági épületekkel, egy vagy több évre bérbeadandó.

Értekezhetni hatvanutczán 1549-ik sz. a.

ISKOLAI ÉRTESITÉS.

Myilvános **polgári és kereskedelmi iskolám és nevelő-intézetemben** Budapest, Károly-körut 22. szám, a 28-ik iskolai év folyó évi szeptember 1-én veszi kezdetét. A növendékek felvétele augusztus 20-tól naponta délelőtt 8—12-ig és délután 3—5 óráig eszközölhető.

Nevelő-intézetemben a reám bizott növendékek általam s nőm által a leggondosabb felügyeletben részesülnek s a legszeretetteljesebbeu ápoltatnak. Azok nevelése körül nekem **több mint 30 évi** sokoldalu tapasztalás áll rendelkezésemre, a mi arra jogosit, nevelő-intézetemet minden t. cz. szülőnek a legjobban ajánlani. Programmok kivánatra ingyen.

Röser Miklós.

(256)

Kikeleti hó-virág.

(Szépitő glycerin-crême.)

Ezen szer üditő vegyülékekből készült és a legrövidebb idő alatt eltávolitja a bőrnek minden tisztátalanságát és a testet kápráztató fehérré, üdévé és lágygyá változtatja. Ára 1 frt.

Bècsi pipere-por.

Kikeleti hóvirág fehér- és rózsaszinben. A bőrön szilárd láthatlan s kitünő joságu. — Egy doboz ára 1 frt.

Brillantine azon egyedüli szer, mely a szakállt valósággal szépen és lágyan tartja, zsiradék hátrahagyás nélkül. Egy üvog ára 80 kr.

Koloritas (dióolaj-vegyülék). Csak ritkán sikerül oly kitünő készitményt föltalálni, mely az eddig készitett valamennyi hajszert előnyösen fölülmulja. Azon jeles tulajdonsággal bir, hogy a hajcsövü-edényekbe való behatolás által megeleveniti és uj tápanyagot szolgáltat a haj tövének. Ezen kitünő készitmény szürke és vörös, egyáltalán a világos hajat hihetetlen rövid idő alatt természetes sötét szinre változtatja, megerősiti a fejbőrt és megakadályozza a hajkihullást. Ára 1 frt.

La Jeune. Tökéletesen ártalmatlan haj- és szakállfestő-szer, melylyel a hajat szép barnára és feketére lehet festeni. Egy doboz ára hozzávalóval 3 frt.

Urania (hajszesz). Legjobb hajnövesztő-szer füvekből, mely a fej- és bőrre kitünő hatással bir, elősegélyezi a kigőzölgést, megakadályozza a korpaképződést, elősegélyezi a hajnövesztést, főkép betegségek után. Ara egy nagy üvegnek 1 frt 50 kr.

Balzsamos szájviz a fogak, a foghus és a büzös szag gondozására. Rendkivül jótékony és frissitő hatásu. Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Csász. kir. kizár. szab. **„PURITAS“ (hajifjitó-tej).**

A „Purites“ nem hajfestő szer, hanem egy tajnemü folyadék, mely csaknem azon csodaszerü tulajdonsággal bir, hogy ősz hajat megifjit, az az lassankint vagyis legfőbb 14 nap alatt visszaadja eredeti szinét. Egy üveg „Puritas“ 2 frt.

FRANZ OTTO Bécs, Mariahilferstrasse 38.

Valódi minőségben kapható Debreczenben **Göltl Nándor** gyógyszertárában.

(243.)

Ön áldást alapitott és a tüdő- s mellbetegeknek gyógyitást és üditést hozott.

Ő méltósága Reichenbach grófnő, szül. Rothkirch-Trach Bunzlauban, egyike a hü ápolónők közül a Lazareth-betegeknél, következőképen ir: „Ha ön látná azon örömet a szegeny sebesülteknél, midőn én az üveggel hozzájok közeledem, mindenesetre nagy megelégedést érezne e jó hatásu gyógyszer iránt; ez pedig a legjobb honorárium. Meggyőződésem szerint pártfogoltaim rövid idő alatt erőhöz fognak jutni.“ — Tudva van, hogy mily jó hatásu, erősitő szer az izmok, idegek és csontokra nézve a kellemes szagu maláta-növény szappan, mely egyszersmind a bőrt finomitja és rugékonynyá teszi. Az orvosok nagy mérvben rendelik mostanában a miasmatikus befolyások védszeréül, mert a Hoff-féle maláta-készitmény Berlinben több száz intézetben gyógyhatásunak találtatott, és nem napi tünemény; minden orvos meg van győződve, hogy mindannak a mit igér, megfelel, és csakis ez az egyedüli szer, a mit betegeinek a legjobb bizalommal rendelhet. Kérek 100 üveg maláta-egészségi sört és 10 kilo csokoládét.

A legtöbb európai cs. kir. udvari szállitóhoz

Hoff János urhoz,

cs. kir. tanácsos, az arany érdemkereszt és korona tulajdonosa, lovagja magas porosz és német kitüntetéseknek.

Wien. Fabrik: Grabenhof 2. Fabriks-Niederlage: Stadt, Graben. Bräunerstrasse 8.

II. Raktár Debreczenben **Rickl József Zelmos kereskedesésen.**

Arlejtési hirdetmény.

Szabad kir. Debreczen város által épitendő „Arany bika“ czimü szálloda némely munkáira megtartott versenytárgyalás eredménye elfogadható nem lévén, az alábbi munkálatokra a f. évi augusztus 30-án délelőtt 10 órakor a városház nagytermében irásbeli zárt ajánlatoknak is elfogadása mellett, nyilvános szóbeli árlejtés tartatik. Az irásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árlejtés megkezdéséig a költségvetési összegnek megfelelő 5% bánatpénzzel ellátva, a mely készpénz, vagy elfogadható értékpapir lehet, a polgármesteri hivatalhoz benyujtandók, melyekben világosan kiteendő, — hogy ajánlkozó a terveket és feltételeket ismeri, s ez utóbbiaknak magát aláveti. Az ajánlati összeg számokkal és betükkel világosan kiirandó. Ezen irásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árlejtés befejezte után azonnal nyilvánosan felfognak bontatni.

A terv költségvetés és az épitési feltételek a mérnöki hivatalnál a hivatalos órákban megtekinthetők, mely feltételeket a szóbeli árlejtésen résztvenni kivánók, az árlejtés alkalmával aláirni tartoznak, ugyanők kötelesek lévén ugyanakkor a fentebb már érintett bánatpénzt is letenni.

Az árlejtésre kiteendő munkák következőleg vannak költségvetésileg előirányozva.

1-ször. Kőmives munka anyagokkal együtt . . . . . 68,581 frt 95 kr.

2-szor. Az ácsmunka részben anyagokkal együtt . . 12,061 frt 25 kr.

3-szor. A bádogos munka anyagokkal együtt . . . 7,044 frt 20 kr.

A városi tanács fentartja magának azon jogot, hogy az ajánlatok közül azt fogadhassa el, a melyet legelőnyösebbnek tart.

Ezen versenytárgyalásban való részvételre az illetők tisztelettel meghivatnak.

Kelt Debreczenben 1880. aug. 21.

A városi tanács.

Debreczen, 1880. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.